DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 17 september 1998 *

I mål C-372/96,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Pretura circondariale di Caserta (Italien), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Antonio Pontillo

och

Donatab Srl,

angående giltigheten av rådets förordning (EEG) nr 1738/91 av den 13 juni 1991 om fastställande för skörden år 1991 av målpriser, interventionspriser och bidrag till köpare av bladtobak, härledda interventionspriser för baltobak, referenskvaliteter, produktionsområden samt garanterade maximikvantiteter och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1331/90 (EGT L 163, s. 13),

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Gulmann samt domarna M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida (referent), D. A. O. Edward och J.-P. Puissochet,

* Rättegångsspråk: italienska.

generaladvokat: J. Mischo,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Antonio Pontillo, genom advokaterna Emilio Cappelli och Paolo De Caterini, Rom, och advokaten Giuseppe Pasquariello, Santa Maria Capua Vetere,

— Italiens regering, genom professor Umberto Leanza, chef för utrikesministeriets avdelning för diplomatiska tvister, i egenskap av ombud, biträdd av Oscar Fiumara, avvocato dello Stato,

— Greklands regering, genom juridiske medarbetaren Panagiotis Mylonopoulos, utrikesministeriets avdelning för gemenskapsrättsliga tvister, och biträdande juridiske rådgivaren Ioannis Chalkias, statens rättsliga råd, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska unionens råd, genom juridiska rådgivarna John Carbery och Tito Gallas, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom Paolo Ziotti och Ana Maria Alves Vieira, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 12 februari 1998 av: Antonio Pontillo, Italiens regering, Greklands regering, rådet och kommissionen,

och efter att den 2 april 1998 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Pretura circondariale di Caserta har genom beslut av den 14 oktober 1996, som inkom till domstolen den 25 november samma år, begärt att domstolen enligt artikel 177 i EG-fördraget skall meddela ett förhandsavgörande angående två frågor om giltigheten av rådets förordning (EEG) nr 1738/91 av den 13 juni 1991 om fastställande för skörden år 1991 av målpriser, interventionspriser och bidrag till köpare av bladtobak, härledda interventionspriser för baltobak, referenskvaliteter, produktionsområden samt garanterade maximikvantiteter och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1331/90 (EGT L 163, s. 13, nedan kallad den omtvistade förordningen).

2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan Antonio Pontillo, tobaksproducent, och tobaksberedningsföretaget Donatab Srl, Caserta (nedan kallat Donatab), avseende följderna för Antonio Pontillo av att Donatab, efter det att kommissionen hade konstaterat att den garanterade maximikvantiteten för skörden år 1991 hade överskridits för bladtobak av tobakssorten Burley I, återbetalade en del av det bidrag som avses i artikel 3 i rådets förordning (EEG) nr 727/70 av den 21 april 1970 om den gemensamma organisationen av marknaden för råtobak (EGT L 94, s. 1).

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

3 Genom förordning nr 727/70 inrättas ett stödsystem som bygger på mål- och interventionspriser för bladtobak från gemenskapen som fastställs årligen av rådet med avseende på skörden kommande kalenderår. Enligt detta system kan odlarna sälja sin produktion antingen till interventionsorgan, vilka är skyldiga att köpa till interventionspriset, eller på marknaden.

4 För att befrämja inköp hos producenterna till ett pris som ligger så nära målpriset som möjligt föreskrivs i artikel 3.1 i den aktuella förordningen att ett bidrag på vissa villkor skall utgå till de personer som köper bladtobak direkt hos producenter i gemenskapen och som låter den inköpta produkten genomgå en första beredning och behandling. Enligt artikel 3.2 utgår bidrag även till producenter som låter sin egen bladtobak genomgå en första beredning och behandling.

5 För att begränsa ökningen av tobaksproduktionen inom gemenskapen och för att samtidigt begränsa produktionen av de olika tobakssorter som var svåra att avsätta tillades genom rådets förordning nr 1114/88 av den 25 april 1988 om ändring av förordning nr 727/70 (EGT L 110, s. 35) artikel 4.5 till förordning nr 727/79, med följande lydelse:

"5. Rådet skall i enlighet med förfarandet i artikel 43.2 i fördraget årligen fastställa en garanterad maximikvantitet för varje sort eller sortgrupp tobak som produceras inom gemenskapen för vilka priserna och bidragen har fastställts, med särskild hänsyn till marknadsförhållandena, de sociala och ekonomiska förhållandena och odlingsbetingelserna inom de berörda produktionsområdena. Den totala maximikvantiteten för gemenskapen fastställs till 385 000 ton bladtobak per skörd under åren 1988, 1989 respektive 1990.

Utan att tillämpningen av artiklarna 12a och 13 påverkas skall för varje del som överstiger en procent av den högsta garanterade maximikvantiteten för en sort eller sortgrupp en motsvarande sänkning av interventionspriserna samt de därtill hörande bidragen om 1 procent företas. En ändring som motsvarar sänkningen av bidraget tillämpas på målpriset för ifrågavarande skörd.

De sänkningar som avses i andra stycket skall inte överstiga 5 procent för skörden år 1988 respektive 15 procent för skörden åren 1989 och 1990.

..."

6 Det första och det fjärde stycket i artikel 4.5, i deras lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 1251/89 av den 3 maj 1989 (EGT L 129, s. 16), har ändrats genom rådets förordning (EEG) nr 1329/90 av den 14 maj 1990 (EGT L 132, s. 25), enligt följande:

"5. Rådet skall i enlighet med förfarandet i artikel 43.2 i EEG-fördraget årligen för skörden kommande år fastställa en garanterad maximikvantitet för varje sort eller sortgrupp tobak som produceras inom gemenskapen för vilka priserna och bidragen har fastställts, med särskild hänsyn till marknadsförhållandena, de sociala och ekonomiska förhållandena och odlingsbetingelserna inom de berörda produktionsområdena. Rådet skall fastställa de garanterade maximikvantiteterna för skörden år 1990 samtidigt som för skörden år 1989. Den totala garanterade maximikvantiteten för gemenskapen fastställs till 385 000 ton bladtobak per skörd under åren 1988—1993.

..."

De sänkningar som avses i tredje stycket skall inte överstiga 5 procent för skörden år 1988 respektive 15 procent för skörden åren 1989—1993.

7 Priserna på och bidraget för tobakssorten Burley I för skörden år 1991 fastställdes i den omtvistade förordningen, som antogs den 13 juni 1991 och offentliggjordes den 26 juni samma år. Interventionspriset, som uppgick till 2 421 ecu/kg för skörden år 1990, sänktes till 2 102 ecu/kg, medan beredningsbidraget, som fastställts till 2 103 ecu/kg för skörden år 1990, sänktes till 1 748 ecu/kg.

8 Det framgår av bilaga I till kommissionens förordning (EEG) nr 2178/92 av den 30 juli 1992 om fastställande för tobaksskörden år 1991 av faktisk produktion samt priser och bidrag med tillämpning av systemet med garanterad maximikvantitet (EGT L 217, s. 75) att den kvantitet av tobakssorten Burley I som faktiskt producerades under skörden år 1991 överskred den garanterade maximikvantitet som fastställts för denna tobakssort med 19,45 procent. Det framgår av bilaga II till samma förordning att interventionspriset och bidragsbeloppet, i förhållande till vad som fastställts i den omtvistade förordningen, sänktes med 15 procent till 1 787 ecu/kg respektive 1 486 ecu/kg i enlighet med artikel 4.5 i förordning nr 727/70 i dess ändrade lydelse.

Tvisten vid den nationella domstolen

9 Antonio Pontillo driver ett jordbruksföretag i regionen Caserta. Han sålde sin skörd år 1991 av tobakssorten Burley I till Donatab. Donatab ansökte och erhöll av det behöriga interventionsorganet Azienda di Stato per gli interventi nel mercato agricolo — Settore tabacco en förskottsutbetalning av det bidrag som avses i artikel 3 i förordning nr 727/70 mot att företaget ställde säkerhet.

10 Till följd av att den garanterade maximikvantitet som fastställts för skörden år 1991 av tobakssorten Burley I hade överskridits, vilket konstaterats i förordning nr 2178/92, var Donatab tvunget att återbetala det belopp som sänkningen av procentsatsen för bidraget resulterade i. Donatab begärde därefter att Antonio Pontillo skulle återbetala ett belopp motsvarande sänkningen av bidraget uttryckt i procent.

11 Antonio Pontillo ansåg att sänkningen av bidraget var rättsstridig på grund av att förordningarna om fastställande av priser, bidrag och garanterade maximikvantiteter för produktionsåret 1991 var ogiltiga och väckte talan mot Donatab vid Pretura circondariale di Caserta. Antonio Pontillo yrkade att den ifrågavarande sänkningen inte skulle få återverka på hans handelsförbindelser med bolaget.

12 Genom beslut av den 22 juli 1993 ställde Pretura circondariale di Caserta en fråga till domstolen om giltigheten av den omtvistade förordningen mot bakgrund av att den garanterade maximikvantiteten av tobakssorten Burley I hade fastställts retroaktivt för skörden år 1991.

13 I domen av den 5 oktober 1994 i de förenade målen C-133/93, C-300/93 och C-362/93, Crispoltoni m. fl. (REG 1994, s. I-4863, nedan kallad domen i målet Crispoltoni II), konstaterade domstolen att det vid undersökningen av den aktuella tolkningsfrågan inte hade framkommit några omständigheter av sådant slag att de påverkade giltigheten av den omtvistade förordningen. Den garanterade maximikvantiteten för skörden av tobakssorten Burley I för år 1991 hade inte ändrats i förordningen, eftersom den redan var fastställd i bilaga V till rådets förordning (EEG) nr 1331/90 av den 14 maj 1990 om fastställande för skörden år 1990 av målpriser, interventionspriser och bidrag till köpare av bladtobak, härledda interventionspriser för baltobak, referenskvaliteter, produktionsområden samt garanterade maximikvantiteter för skörden år 1991, och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1252/89 (EGT L 132, s. 28), följaktligen innan de berörda producenterna hade anledning att fatta beslut om skörden år 1991.

14 Den nationella domstolen har påpekat att föreliggande begäran om förhandsavgörande ånyo gäller den omtvistade förordningens giltighet vad avser skörden år 1991

av tobakssorten Burley I, men att det denna gång inte gäller fastställandet av garanterad maximikvantitet utan sänkningen av interventionspriset och beredningsbidraget för denna tobakssort.

15 Enligt den hänskjutande domstolen har principen om skydd för berättigade förväntningar inte iakttagits i den omtvistade förordningen, som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 26 juni 1991, eftersom den får retroaktiva följder för en tobaksproduktion för vilken oåterkalleliga val redan har gjorts. Sänkningen enligt förordningen av interventionspriset och beredningsbidraget för skörden år 1991 av tobakssorten Burley I kunde inte förutses vare sig vid den tidpunkt då producenterna lade fram sina planer för skörden år 1991, det vill säga i november 1990, eller vid den tidpunkt då tobaksplantorna skulle utplanteras på fälten, det vill säga i februari 1991.

16 Pretura circondariale di Caserta anser att sänkningen inte kan ingå i den normala ekonomiska risk som varje omsorgsfull och välinformerad producent normalt bör kunna förutse. De tillgängliga uppgifterna om marknaden för tobakssorten Burley, på vilka producenterna hade giltig anledning att grunda sina produktionsval i början av produktionsåret 1991, talade för just investeringar i odlingar. Således var bland annat de bidrag som skulle utgå för skörden år 1990 högre än de som hade fastställts för skörden år 1989 och någon uppgift om att den garanterade maximikvantiteten för den ifrågavarande tobaken hade överskridits hade ännu inte registrerats.

17 Även om det för övrigt är riktigt att de exakta priser och bidrag som skall utgå till producenter av vissa sorter inom ramen för stödsystemet, vilket karakteriseras av fastställandet av en garanterad maximikvantitet, slutligen beror på huruvida den garanterade maximikvantiteten eventuellt överskrids och hur omfattande överskridandet är, innebär de ekonomiska följderna av den olämpliga sänkningen av priser och bidrag genom den omtvistade förordningen att gränsen för den inneboende osäkerhet som finns i det stödsystem som införts genom förordning nr 1114/88 överskrids. Sänkningen med 13 procent enligt den omtvistade förordningen fick en betydande multiplikatoreffekt på den sänkning med 15 procent som kommissionen föreskrev i förordning nr 2178/92 till följd av det officiella konstaterandet att den fastställda garanterade maximikvantiteten för skörden år 1991 av tobakssorten Burley I hade överskridits.

18 Den hänskjutande domstolen har tillagt att fastställandet i förväg av priser och bidrag i likhet med garanterad maximikvantitet är absolut nödvändigt för att förverkliga de mål som eftersträvas med det kvotsystem som införts genom förordning nr 1114/88. Även om den sent inträffade sänkningen av de omtvistade priserna och bidraget inte formellt sett ändrade den garanterade maximikvantitetens storlek, medförde den i själva verket dock en väsentlig ändring av värdet på den garanterade maximikvantitet som tidigare fastställts.

19 Mot bakgrund av dessa överväganden har Pretore di Caserta förklarat målet vilande och ställt följande frågor till domstolen:

"1. Är rådets förordning nr 1738/91 giltig med hänsyn till principen om skydd för berättigade förväntningar och till skälen för införandet av kvotsystemet, i det avseendet att en oväntad och oförutsebar sänkning av priserna och av bidragen för beredning av tobakssorten italiensk Burley föreskrivs i förordningen, trots att tobaksskörden var så långt framskriden att inte ens de mest försiktiga och välinformerade producenterna gavs något handlingsutrymme?

2. Kan bristen på uttrycklig eller underförstådd motivering av bestämmelserna om tobakssorten Burley i förordning nr 1738/91 och den omständigheten att de bestämmelserna är strängare än bestämmelserna avseende andra tobakssorter, trots att större produktionsöverskott har registrerats för dem, utgöra grund för att kritisera förordningen på den grunden att väsentliga formföreskrifter har åsidosatts?"

Den första frågan

20 Sökanden vid den nationella domstolen har inledningsvis gjort gällande att den garanterade maximikvantiteten inte överskreds vid skörden av tobakssorten

Burley I vare sig år 1988 eller år 1989 och att såväl interventionspriserna som beredningsbidraget förblev oförändrade under båda åren. För skörden år 1990 beslutade rådet att höja såväl den garanterade maximikvantiteten som beredningsbidraget utan att ändra interventionspriset. I förordning nr 1331/90 föreskrivs slutligen en ny höjning av den garanterade maximikvantiteten för skörden år 1991.

21 Enligt sökanden vid den nationella domstolen föranledde dessa uppgifter, vilka var tillgängliga vid planeringen för produktionsåret 1991, de berörda producenterna att fortsätta odlingen av denna tobakssort. Sökanden tillade att det blev känt att den fastställda garanterade maximikvantiteten hade överskridits för skörden år 1990 av tobakssorten Burley I först genom kommissionens förordning (EEG) nr 2267/91 av den 29 juli 1991 om fastställande för tobaksskörden år 1990 av faktisk produktion samt av priser och bidrag med tillämpning av systemet med garanterad maximikvantitet (EGT L 208, s. 26). Följaktligen var det inte rimligt att den dubbla sänkningen av priser och bidrag, först med 13 procent genom den omtvistade förordningen, därefter med 15 procent genom förordning nr 2178/92, skulle ha kunnat förutses.

22 Det kan omgående erinras om att även om principen om skydd för berättigade förväntningar utgör en av de grundläggande principerna för gemenskapen, är de ekonomiska aktörerna likväl inte berättigade att förlita sig på att existerande förhållanden skall bestå. Dessa förhållanden kan ändras inom det bedömningsutrymme som gemenskapsinstitutionerna förfogar över. Detta gäller särskilt inom ett område som det som rör en gemensam organisation av marknaden, vars syfte medför en konstant anpassning i takt med att de ekonomiska förhållandena förändras (se bland annat domen i det ovannämnda målet Crispoltoni II, punkt 57).

23 Av detta följer att de ekonomiska aktörerna inte kan göra gällande en etablerad rättighet för att behålla en fördel som för dessa aktörer är resultatet av införandet av en gemensam organisation av marknaden och som de har haft en fördel av vid en viss tidpunkt (domen i det ovannämnda målet Crispoltoni II, punkt 58).

24 Såsom rådet och kommissionen med rätta har hävdat gäller detta förhållande i desto högre grad i ett fall som det i målet vid den nationella domstolen, där det i

den tillämpliga gemenskapslagstiftningen, det vill säga förordning nr 727/70 enligt vilken rådet är skyldigt att årligen fastställa priser och bidrag för olika tobakssorter på grundval av bland annat marknadsutvecklingen och sorternas skadlighet, uttryckligen anges att priserna och bidragen kan komma att sänkas och att det i förekommande fall enligt förordning nr 727/70 i dess ändrade lydelse kan följas av en andra sänkning med upp till 15 procent, om den garanterade maximikvantiteten överskrids.

25 I domen av den 11 juli 1991 i mål C-368/89, Crispoltoni (REG 1991, s. I-3695, nedan kallad domen i målet Crispoltoni I), punkt 21, fastställde visserligen domstolen att rådets förordningar nr 1114/88 och (EEG) nr 2268/88 av den 19 juli 1988 om fastställande för skörden år 1988 av målpriser, interventionspriser och bidrag till köpare av bladtobak, härledda interventionspriser för baltobak, referenskvaliteter, produktionsområden samt garanterade maximikvantiteter och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1975/87 (EGT L 199, s. 20) var ogiltiga i det avseendet att en garanterad maximikvantitet för skörden år 1988 av tobakssorten Bright fastställdes, av det skälet att även om de berörda ekonomiska aktörerna borde ha kunnat förutse de åtgärder som syftade till att begränsa ökningen av tobaksproduktionen inom gemenskapen och till att minska produktionen av de sorter som är svåra att avsätta, hade de likväl rätt att förvänta sig att de i god tid skulle underrättas om eventuella åtgärder som skulle kunna återverka på deras investeringar.

26 I föreliggande fall offentliggjordes den omtvistade förordningen, i vilken priser och bidrag för skörden år 1991 av olika tobakssorter fastställdes, den 26 juni 1991, det vill säga vid en senare tidpunkt än då odlarna av tobakssorten Burley I var tvungna att fatta sina beslut om skörden år 1991.

27 Såsom domstolen emellertid preciserade i domen av den 26 mars 1998 i mål C-324/96, Petridi (REG 1998, s. I-1333), punkt 45, gällde domen i målet Crispoltoni I systemet med garanterad maximikvantitet, vilket de berörda ekonomiska aktörerna inte hade kännedom om, vare sig vad gällde vilken typ av nya organisationsåtgärder beträffande marknaden för tobak inom gemenskapen det var fråga om eller vad gällde när de trädde i kraft.

28 Antagandet av den omtvistade förordningen skall däremot placeras i ett annat sammanhang. Efter offentliggörandet den 28 april 1970 av förordning nr 727/70 var de berörda ekonomiska aktörerna informerade om att priserna och bidragen fastställdes årligen och följaktligen också om att de kunde sänkas från ett år till ett annat. Efter offentliggörandet den 29 april 1988 av förordning nr 1114/88 och närmare bestämt vad gäller för skörden år 1991 kunde samma aktörer, efter offentliggörandet den 23 maj 1990 av förordning nr 1329/90, dessutom förvänta sig att de på detta sätt fastställda priserna och bidragen kan bli föremål för en andra sänkning som står i proportion till ett eventuellt överskridande av den garanterade maximikvantiteten och som är begränsad till högst 15 procent i förhållande till de ursprungligen fastställda beloppen.

29 Sökanden vid den nationella domstolen kan mot den bakgrunden inte med framgång åberopa domen i det ovannämnda målet Crispoltoni I till stöd för att hans berättigade förväntningar har åsidosatts.

30 För att styrka att de omtvistade åtgärderna har kränkt principen om skydd för de berörda aktörernas berättigade förväntningar har sökanden vid den nationella domstolen med stöd av statistiska uppgifter gjort gällande att fastställandet av priser och bidrag i den omtvistade förordningen åsidosatte målen med kvoteringen av produktionen. Dessa mål består i att förbättra kvaliteten i syfte att säkra avsättningen för tobak med hänsyn till tillförselsituationen i gemenskapen. Enligt sökanden vid den nationella domstolen är det emellertid just genom att vidta åtgärder i fråga om priserna och bidragen inom ramen för det införda kvotsystemet som rådet skulle ha kunnat styra produktionen i den erfordrade riktningen och uppnå de eftersträvade målen.

31 Mot bakgrund av ovan angivna skäl kan denna argumentation, i det avseendet att rådet klandras för att ha fastställt priserna på och bidragen för tobakssorten Burley I vid en tidpunkt då valen av produktion inför skörden år 1991 redan hade gjorts, inte godtas.

32 I det avseendet som Antonio Pontillo med denna argumentation klandrar gemenskapslagstiftaren för att inte ha tagit hänsyn till målen med kvoteringen av produktionen när den fastställde priserna och bidragen, kan det konstateras att sökanden vid den nationella domstolen inte har bevisat på vilket sätt rådets beslut att sänka

priserna och bidragen var uppenbart olämpligt i förhållande till de mål som eftersträvas i gemenskapsbestämmelserna, i synnerhet som denna institution har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller den gemensamma jordbrukspolitiken.

33 Av det föregående framgår att principen om skydd för berättigade förväntningar inte har åsidosatts, eftersom de berörda aktörerna inte hade rätt att förvänta sig att de ifrågavarande priserna och bidragen skulle ligga kvar på en viss nivå.

34 Det finns således anledning att besvara den nationella domstolens fråga så att det vid undersökningen av den första frågan inte har framkommit någon omständighet av sådant slag att den påverkar den omtvistade förordningens giltighet.

Den andra frågan

35 Enligt den grekiska regeringen framgår det inte av ingressen till den omtvistade förordningen vilka motiv som föranledde rådet att vidta de omtvistade åtgärderna. Under dessa omständigheter borde förordningen ogiltigförklaras på grund av att väsentliga formföreskrifter har åsidosatts.

36 I detta hänseende finns det anledning påpeka att även om det av den motivering som krävs enligt artikel 190 i EG-fördraget klart och tydligt skall framgå hur den gemenskapsinstitution som har antagit den omtvistade rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav får kännedom om skälen till den åtgärd som vidtagits och så att domstolen kan utöva sin prövningsrätt, krävs emellertid inte att alla faktiska eller rättsliga omständigheter anges (se bland annat dom av den 12 november 1996 i mål C-84/94, Förenade kungariket mot rådet (REG 1996, s. I-5755), punkt 74. Det kan i synnerhet inte krävas att motiveringen närmare skall ange de ibland mycket talrika och komplicerade detaljer som föranlett att en förordning har

antagits och inte heller att den skall innehålla en mer eller mindre fullständig bedömning av dessa detaljer (se bland annat dom av den 13 mars 1968 i mål 5/67, Beus, REG 1968, s. 125).

37 I föreliggande fall framgår det klart av ingressen till den omtvistade förordningen vilka kriterier som tillämpats vid fastställandet av priser och bidrag inom råtobakssektorn för skörden år 1991.

38 Enligt första övervägandet finns det anledning att vid fastställandet av priser inom råtobakssektorn beakta målen för den gemensamma jordbrukspolitiken, vilka består i att tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, trygga försörjningen samt tillförsäkra konsumenterna tillgång till varor till skäliga priser. I andra övervägandet preciseras att mål- och interventionspriserna skall fastställas enligt de kriterier som anges i artikel 2.2 i förordning nr 727/70 i syfte att främja i synnerhet en produktionsinriktning som leder till att odlingen omställs till de sorter som är mest efterfrågade, mest konkurrenskraftiga samt minst skadliga för hälsan.

39 Vad beträffar bidragen till köpare av tobak från gemenskapen framgår det av sjunde övervägandet att de skall göra det möjligt för köparna att betala producenterna av bladtobak ett pris som ligger i nivå med målpriset med hänsyn tagen till prisutvecklingen på världsmarknaden samt i nivå med det pris som utbud och efterfrågan på gemenskapsmarknaden ger upphov till.

40 Mot denna bakgrund kan det anses att motiveringen av den omtvistade förordningen är tillräckligt klar för att de berörda skall få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och för att domstolen skall kunna utöva sin prövningsrätt. Den uppfyller således kraven i artikel 190 i fördraget.

41 Såvitt den hänskjutande domstolen med den andra frågan vill få klargjort om producenterna av tobakssorten Burley I har behandlats mindre förmånligt än producenter av andra tobakssorter, såsom sökanden vid den nationella domstolen har hävdat, finns det anledning erinra om den allmänna likabehandlingsprincipen i gemenskapsrätten, som särskilt kommer till uttryck i artikel 40.3 i EG-fördraget genom det däri stadgade förbudet mot diskriminering. Likabehandlingsprincipen innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, med mindre en sådan behandling är objektivt berättigad.

42 Emellertid innefattar ofrånkomligen förverkligandet av de mål som eftersträvas med hjälp av pris- och bidragssystemet, såsom angetts i punkterna 38 och 39 i föreliggande dom, och i synnerhet styrningen av tobaksproduktionen mot de sorter som är mest efterfrågade, mest konkurrenskraftiga samt minst skadliga för hälsan, att olika åtgärder vidtas beroende på vilken sort det gäller. Rådet och kommissionen har för övrigt med rätta hävdat att priser och bidrag för skörden år 1991 sänktes för andra tobakssorter på motsvarande sätt som för Burley I, såsom för Mavra och Tsebelia, för vilka produktionen överskred den fastställda garanterade maximikvantiteten i liknande omfattning som för den omtvistade tobakssorten.

43 Det finns således anledning att besvara den nationella domstolens fråga så att det vid undersökningen av den andra frågan inte har framkommit någon omständighet av sådant slag att den påverkar den omtvistade förordningens giltighet.

Rättegångskostnader

44 De kostnader som har förorsakats den italienska och den grekiska regeringen samt rådet och kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den

nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 14 oktober 1996 har ställts av Pretura circondariale di Caserta — följande dom:

Vid undersökningen av de föreliggande frågorna har det inte framkommit någon omständighet av sådant slag att den påverkar giltigheten av rådets förordning (EEG) nr 1738/91 av den 13 juni 1991 om fastställande för skörden år 1991 av målpriser, interventionspriser och bidrag till köpare av bladtobak, härledda interventionspriser för baltobak, referenskvaliteter, produktionsområden samt garanterade maximikvantiteter och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1331/90.

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Edward Puissochet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 september 1998.

R. Grass C. Gulmann

Justitiesekreterare Ordförande på femte avdelningen